

Warunki udzielenia wsparcia ochrona dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego

Poziom oraz forma grantu

Maksymalny % **poziom grantu** wynosi:

- **do 65% kosztów kwalifikowalnych** zaplanowanych do poniesienia w ramach zadania objętego złożonym wnioskiem o powierzenie grantu, w przypadku zadań obejmujących inwestycje produkcyjne,
- **do 75% kosztów kwalifikowalnych** zaplanowanych do poniesienia w ramach zadania objętego złożonym wnioskiem o powierzenie grantu przez JSFP,
- **do 100% kosztów kwalifikowanych** zaplanowanych do poniesienia w ramach zadania objętego złożonym wnioskiem o powierzenie grantu, w przypadku zadań:
 - nie inwestycyjnych, realizowanych przez podmioty inne niż JSFP,
 - obejmujących inwestycje nieprodukcyjne, realizowane przez podmioty inne niż JSFP.

W przypadku zadań realizowanych przez JSFP wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości co najmniej 45% kosztów kwalifikowanych zadania, pochodzi ze środków własnych grantobiorcy w wysokości co najmniej 25% kosztów kwalifikowanych zadania oraz ze środków budżetu państwa w wysokości maksymalnie 20% kosztów kwalifikowanych zadania.

Maksymalna kwota grantu przyznawana jest w wysokości nie wyższej niż kwota określona na realizację poszczególnych zadań objętych projektem grantowym.

Suma pomocy dla jednego beneficjenta lub grantobiorcy nie może przekroczyć 500 tys. zł w okresie realizacji PS WPR. Powyższego limitu, nie stosuje się do JSFP.

Wnioskowaną kwotę grantu należy zaokrąglić w dół do pełnych złotych.

Grant jest przyznawany w **formie zwrotu części kosztów kwalifikowalnych** rzeczywiście poniesionych przez grantobiorcę.

Kwotę grantu ustala się na podstawie planowanych kosztów kwalifikowalnych zawartych w planie finansowym zadania, na którego realizację podmiot ubiegający się o powierzenie grantu złożył wniosek.

Warunki podmiotowe

Grant przyznaje się, jeżeli podmiot ubiegający się o powierzenie grantu co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o powierzenie grantu:

- posiada miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku podmiotu będącego osobą fizyczną,
- posiada siedzibę lub oddział, które znajdują się na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku podmiotu będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną.

Warunek dotyczący posiadania siedziby lub oddziału na obszarze LSR, nie ma zastosowania do:

- gminy, której obszar jest obszarem wiejskim objętym LSR,
- powiatu, jeżeli przynajmniej jedna z gmin, której obszar jest obszarem wiejskim objętym LSR, objęta jest obszarem tego powiatu,
- gminnych lub powiatowych jednostek organizacyjnych.

W przypadku gdy podmiot ubiegający się o powierzenie grantu jest osobą fizyczną, grant przyznaje się jeżeli osoba ta jest pełnoletnia w dniu złożenia wniosku o powierzenie grantu.

W przypadku gdy podmiot ubiegający się o powierzenie grantu wykonuje działalność gospodarczą, grant przyznaje się jeżeli podmiot ten prowadzi mikroprzedsiębiorstwo lub małe przedsiębiorstwo w rozumieniu przepisów rozporządzenia 651/2014.

W przypadku gdy wnioskodawcą jest osoba fizyczna lub wspólnik spółki cywilnej będący osobą fizyczną, pomoc przyznawana jest, jeżeli osoba fizyczna w dniu złożenia wniosku o powierzenie grantu ma ukończone 18 lat.

W przypadku gdy podmiot ubiegający się o powierzenie grantu wykonuje działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, warunki przyznania grantu są spełnione przez wszystkich wspólników tej spółki.

Pomocy nie przyznaje się województwom.

Warunki przedmiotowe

Grant przyznaje się na zadanie:

- jeżeli LSR przewiduje udzielenie grantu w tym zakresie lub na dany szczególny rodzaj operacji, o którym mowa w wytycznej szczegółowej,
- które zostało wybrane do finansowania ze środków danej LSR, a tym samym uzyskało pozytywny wynik wyboru grantobiorców,
- którego realizacja nastąpi w jednym etapie w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy na realizację projektu grantowego, lecz nie później niż do dnia określonego w ogłoszeniu o naborze wniosków o powierzenie grantów.

O grant może ubiegać się wyłącznie podmiot posiadający numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie pomocy.

W przypadku gdy zadanie objęte wnioskiem o powierzenie grantu jest inwestycją trwale związaną z nieruchomością, grant przyznaje się, jeżeli zadanie jest realizowane:

- na obszarze objętym LSR,
- na nieruchomości będącej własnością podmiotu ubiegającego się o powierzenie grantu lub do której ten podmiot posiada tytuł prawny do dysponowania na cele określone we wniosku o powierzenie grantu przez okres ubiegania się o powierzenie grantu, okres realizacji zadania oraz okres związania z celem.

W przypadku zadania, które obejmuje koszty zakupu i instalacji odnawialnych źródeł energii, grant przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych.

Grantu nie przyznaje się na zadania obejmujące budowę lub modernizację dróg w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, targowisk, sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zadania dotyczące świadczenia usług rolniczych.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego polskiej wsi grant na zadanie, które dotyczy inwestycji w obiekt zabytkowy, przyznaje się, jeżeli podmiot ubiegający się o powierzenie grantu wykaże, iż obiekt jest objęty formą ochrony zabytków (np. jest wpisany do ewidencji zabytków, rejestru zabytków).

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego polskiej wsi grant na inwestycje infrastrukturalne przyznaje się, jeżeli podmiot ubiegający się o powierzenie grantu wykaże, iż zadanie będzie realizowane na obszarze objętym formą ochrony przyrody lub pomnika przyrody.

Zaplanowane przez podmiot ubiegający się o powierzenie grantu, koszty realizacji zadania objętego złożonym wnioskiem spełniają warunki kwalifikowalności.

Grantu nie przyznaje się w zakresach:

- rozwój przedsiębiorczości poprzez, podejmowanie pozarolniczej działalności gospodarczej,
- rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych poprzez, tworzenie gospodarstw agroturystycznych,
- rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych poprzez, tworzenie zagród edukacyjnych,
- rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych poprzez, tworzenie gospodarstw opiekuńczych,
- rozwój współpracy poprzez, tworzenia krótkich łańcuchów dostaw żywności,
- rozwój przedsiębiorczości poprzez, rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej,
- rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych poprzez, rozwój gospodarstw agroturystycznych,
- rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych poprzez, rozwój zagród edukacyjnych,
- rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych poprzez, gospodarstw opiekuńczych,
- rozwój współpracy poprzez, rozwój krótkich łańcuchów dostaw żywności;

- w ramach PS WPR dla interwencji I.13.1 LEADER/RLKS.

Pozostałe warunki udzielania wsparcia wynikające z procedury wyboru i oceny grantobiorców

Wybór grantobiorców przez LGD dokonywany jest zgodnie z zapisami ustawy RLKS oraz zapisami procedur wyboru i oceny grantobiorców.

LGD dokonuje wyboru grantobiorców i dokonuje ustalenia kwoty grantu przy zastosowaniu lokalnych kryteriów wyboru, spośród podmiotów ubiegających się o powierzenie grantów, których wnioski:

- są złożone w terminie, miejscu oraz formie, o których mowa w ogłoszeniu o naborze wniosków o powierzenie grantów;
- spełniają warunki udzielania grantu w ramach wdrażania LSR;
- są zgodne z zadaniem objętym projektem grantowym, na które zostały złożone oraz LSR, w szczególności poprzez realizację celów LSR oraz osiąganie zaplanowanych do realizacji wskaźników, a także w zakresie dodatkowych warunków wynikających z LSR bądź regulaminu naboru wniosków;
- uzyskały minimalną liczbę punktów, określoną w lokalnych kryteriach wyboru grantobiorców.

Podmioty ubiegające się o powierzenie grantu, których wnioski nie spełnią warunków w zakresie:

- terminu, miejsca oraz formy złożenia wniosku,
- warunków udzielania grantu,
- zgodności z projektem grantowym

- nie podlegają ocenie zgodności z lokalnymi kryteriami wyboru.

Wsparcie na realizację zadań objętych projektem grantowym nie przysługuje, jeżeli podczas dokonywania wyboru grantobiorców:

- nie zastosowano:
 - procedury zapewniającej bezstronność członków Rady LGD, lub
 - kryteriów wyboru grantobiorców, lub
- nie zachowano:
 - składu rady zgodnego z wymogami określonymi w art. 31 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2021/1060, lub
 - wymogu, zgodnie z którym pojedyncza grupa interesu nie kontroluje decyzji w sprawie wyboru operacji, określonego w art. 33 ust. 3 lit. b rozporządzenia 2021/1060.

Zasady weryfikacji wykonania zadań

Grantobiorca zobowiązany jest do realizacji zadania objętego złożonym wnioskiem o powierzenie grantu zgodnie z zasadami powierzania i wypłaty grantu w ramach projektu grantowego.

Grantobiorca zobowiązany jest do dokumentowania realizacji zadania objętego umową o powierzeniu grantu (dokumenty dot. realizacji zadania, dokumentacja zdjęciowa, umowy na wykonanie przedmiotu zamówienia, protokoły odbioru itp.).

Grantobiorca zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji finansowo-księgowej związanej z wydatkami ponoszonymi w ramach realizacji zadania.

Grantobiorca zobowiązany jest do poinformowania LGD o wszystkich faktach mających wpływ na powierzenie grantu lub wypłatę grantu lub jego części wypłacanej grantobiorcy przez LGD przed realizacją zadania, które mają istotne znaczenie dla zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych środków, każdej zmianie w zakresie danych objętych wnioskiem o powierzenie grantu oraz wszystkich zdarzeniach, które mają istotne znaczenie dla realizacji podjętych zobowiązań w ramach zadania objętego tym wnioskiem.

Grantobiorca zobowiązany jest do niefinansowania zadania objętego wnioskiem o powierzenie grantu z innych środków publicznych, z wyjątkiem przypadku powierzenia grantu jednostce sektora finansów publicznych albo organizacji pozarządowej, której działalność finansowana jest ze środków publicznych.

Grantobiorca ponosi wydatki w ramach realizacji zadania w formie rozliczenia bezgotówkowego.

Grantobiorca zobowiązany jest do wypełnienia obowiązków informacyjno-promocyjnych związanych z realizacją zadania objętego projektem grantowym, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu zadania przez Unię Europejską, zgodnie z Księgą Wizualizacji znaku PS WPR.

Grantobiorca zobowiązany jest do gromadzenia i przechowywania dokumentów dotyczących realizacji zadania przez okres 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej w ramach projektu grantowego.

Warunki wypłaty grantu

Grant jest wypłacany, jeżeli grantobiorca spełnił warunki wypłaty grantu określone w umowie o powierzeniu grantu, w szczególności:

- spełnia podmiotowe warunki powierzenia grantu w zakresie wsparcia w ramach którego realizuje zadanie w ramach projektu grantowego,
- zadanie, na które udzielono grant, zostało zrealizowane zgodnie z przedmiotowymi warunkami powierzania grantu określonymi dla danego zakresu wsparcia, w ramach którego zadanie jest realizowane,
- realizacja zadania spełnia warunki kwalifikowalności, o których mowa w podrozdziale VI.4 oraz wytycznych podstawowych,
- zrealizował zadanie zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, regulaminem naboru wniosków o powierzeniu grantów i umową o powierzeniu grantu,
- złożył wniosek o rozliczenie grantu wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację zadania w terminie wynikającym z umowy o powierzeniu grantu,
- udokumentował zrealizowanie zadania, w tym poniósł koszty kwalifikowalne i je opłacił zgodnie z umową o powierzeniu grantu i przepisami prawa powszechnie obowiązującymi, w formie rozliczenia bezgotówkowego,
- realizuje inwestycję lub zadanie zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, albo spełnił warunki lub zrealizował działania, z tytułu których przyznano punkty,

- nie finansował realizowanych inwestycji, zadania lub kosztów kwalifikowalnych zadania z udziałem innych środków publicznych, jeśli dotyczy,
- prowadził oddzielny system rachunkowości lub korzystał z odpowiedniego kodu rachunkowego dla wszystkich transakcji związanych z realizacją zadania w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, a gdy nie był zobowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych – prowadził zestawienie faktur lub równoważnych dokumentów księgowych,
- poniósł koszty kwalifikowalne zadania zgodnie z ustawą PZP, gdy ma to zastosowanie;
- zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie o powierzeniu grantu.

W przypadku:

- rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego/planu finansowego zadania w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o powierzenie grantu, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, kwotę kosztów kwalifikowalnych zadania stanowiących podstawę do wyliczenia grantu do wypłaty pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o powierzenie grantu,
- stwierdzenia finansowania inwestycji, zadania lub kosztów kwalifikowalnych zadania z udziałem innych środków publicznych, kwotę kosztów kwalifikowalnych zadania, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty grantu do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków,
- stwierdzenia braku realizacji inwestycji lub zadania zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, albo niespełnienia warunku lub niezrealizowania działania, z tytułu którego przyznano punkty:
 - jeżeli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że grantobiorca nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do powierzenia grantu oraz nie zmieściłby się w limicie środków przeznaczonym na realizację poszczególnych zadań objętych projektem grantowym w ramach danego naboru wniosków, w którym ubiegał się o powierzenie grantu – następuje odmowa wypłaty grantu,
 - jeżeli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że grantobiorca uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do powierzenia grantu oraz zadanie objęte wnioskiem o powierzenie grantu zmieściłoby się w limicie środków przeznaczonym na realizację poszczególnych zadań objętych projektem grantowym w ramach danego naboru wniosków, w którym grantobiorca ubiegał się o grant – zmniejszeniu podlega 5% kwoty grantu za każde niespełnione kryterium,
- niezrealizowanie działań informacyjnych i promocyjnych, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia 2022/129 – kwotę grantu do wypłaty pomniejsza się o 1 % tej kwoty, jeśli dotyczy,
- nieuwzględnienia w oddzielnym systemie rachunkowości zdarzenia powodującego poniesienie kosztów albo gdy do jego identyfikacji nie wykorzystano odpowiedniego kodu rachunkowego - koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10 %,
- uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanym z powierzonym grantem w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o rozliczenie grantu – wniosek o rozliczenie grantu podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy;
- stwierdzenia, że beneficjent naruszył przepisy ustawy PZP – na etapie wniosku o rozliczenie grantu zastosowane zostanie zmniejszenie kwoty grantu zgodnie z zasadami określonymi w umowie o powierzeniu grantu, jeśli dotyczy,
- niezakończenia realizacji zadania, na które został powierzony grant lub niezłożenia wniosku o rozliczenie grantu w terminach wskazanych w umowie o powierzeniu grantu – kwotę kosztów zadania stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty grantu do wypłaty pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie,
- stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty grantu.

Umowa o powierzeniu grantu określa zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie o powierzeniu grantu. Zabezpieczenie może być wniesione w formie weksla niezupełnego (in blanco) składanego wraz z deklaracją wekslową.

Zobowiązania w okresie związania z celem

Umowa o powierzeniu grantu zawiera postanowienia zobowiązujące grantobiorcę do:

- zapewnienia trwałości zadania, na który został udzielony grant przez:
 - nieprzenoszenie prawa własności, posiadania rzeczy nabytych w związku z realizacją zadania, niedokonywanie zmiany sposobu ich wykorzystania,
 - niedokonywanie istotnych zmian wpływających na charakter zadania chyba, że LGD wyrazi na to zgodę,
- zwrotu grantu wypłaconego grantobiorcy w przypadku wykorzystania go niezgodnie z celem projektu grantowego oraz zasady odzyskiwania środków finansowych w przypadku niewywiązania się grantobiorcy z warunków umowy o powierzeniu grantu,

- poddania się kontroli przeprowadzanej przez LGD lub inne podmioty lub instytucje do tego uprawnione lub na zlecenie tych podmiotów lub instytucji,
- spełnienia przez okres realizacji projektu grantowego określonych warunków zawartych w umowie o przyznaniu pomocy na projekt grantowy,
- umożliwienia przeprowadzenia kontroli,
- prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego,
- stosowania Księgi Wizualizacji znaku PS WPR,
- niezwłocznego informowania LGD o wszystkich faktach mających wpływ na powierzenie grantu lub wypłatę grantu oraz o faktach, które mają istotne znaczenie dla zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych środków, każdej zmianie w zakresie danych objętych umową o powierzeniu grantu oraz wszystkich planowanych albo zaistniałych zdarzeniach, które mają istotne znaczenie dla realizacji podjętych zobowiązań w ramach zadania objętego umową o powierzeniu grantu,
- przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją zadania objętego projektem grantowym,
- udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji zadania, na które udzielany jest grant,
- utrzymania warunków, kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty, kontynuowania zadania zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, jeśli dotyczy.

Dodatkowo w okresie związania z celem grantobiorca zobowiązuje się do utrzymania zrealizowanej inwestycji, jeśli dotyczy.

Zobowiązania określone w ust. 1 i 2 powinny być realizowane do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej na rzecz LGD w ramach realizacji projektu grantowego.

W przypadku przyznania przez LGD punktów za kryteria wyboru o charakterze deklaratywnym oraz złożenia przez podmiot ubiegający się o powierzenie grantu deklaracji realizacji czynności ocenianych tymi kryteriami, umowa o powierzeniu grantu zawiera zobowiązanie do realizacji tych deklaracji przez grantobiorcę. Zmiana umowy w tym zakresie jest możliwa w przypadku, gdy w wyniku ponownej oceny grantobiorcy po wprowadzeniu do niej zmian i ponownej ocenie zgodności z kryteriami wyboru grantobiorców, zadanie, na które udzielony jest grant nadal mieści się na liście wybranych podmiotów ubiegających się o powierzenie grantu oraz w limicie środków przeznaczonym na realizację poszczególnych zadań objętych projektem grantowym w ramach danego naboru wniosków.

Opracował

Michał Bartnicki